

An abstract painting with a dark background. It features several stylized faces with simple white outlines for eyes, noses, and mouths, rendered in shades of red and orange. These faces are scattered across the composition, some appearing to be part of larger, organic, brush-stroke-like shapes in various colors including green, purple, blue, and yellow. The overall style is expressive and somewhat surreal, with a focus on color and form over realistic representation.

ISOYMPYRÄKATU
TIINA LEHIKONEN

POESIA

ISOYMPYRÄKATU

ISOYMPYRÄKATU
TIINA LEHIKAINEN

Fragmentteja, aforismeja, miniatyyrirunoja

OSUUSKUNTA POESIA HELSINKI

Kiitokset:

Saaren kartanon residenssi / Koneen Säätiö,
äiti, isä, siskot, kulkijakumppanit, linnut,
Uigur ja Tommi

Sitaatit:

s. 5 Gaston Bachelard ja Jean Lescure, suom. Tarja Roinila
s. 72, 79, 81 Augustin Ehrensvärd: *Matka Suomessa 1747* (SKS 2002)
s. 105 Gáspár Nagy, suom. Hannu Launonen ja Béla Jávorszky

© Tiina Lehikoinen, 2011

ISBN 978-952-5954-02-9

ISBN 978-952-5954-10-4 (PDF)

Kansikuva: Tiina Lehikoinen

Ulkoasu: Matti Kilponen

Painopaikka: Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi 2011

--Juuri siksi tällä fenomenologialla on mahdollisuus olla ankarassa mielessä elementaarista. Kuvassa puhdas mutta hetkellinen subjektiivisuus yhdistyy asiaintilaan joka ei välttämättä ole täysin rakentunut, ja tästä yhdistymisestä fenomenologi löytää lukemattomien kokemusten kentän. Hän hyötyy havainnoista, jotka voivat olla tarkkoja koska ne ovat yksinkertaisia, koska ne "eivät johda seurauksiin" kuten tieteelliset ajatukset, jotka ovat aina synteettisiä.

GASTON BACHELARD

--Tietämyksen rinnalla tarvitaan vähintään yhtä suurta kykyä unohtaa tietämys. Ei-tietämys ei ole tietämättömyyttä vaan vaikea teko jossa tieto ylitetään.

JEAN LESCURE

--Monet uneksijat odottavat talon tai huoneen istuvan yllään kuin mittapuvun. Mutta jälleen kerran on todettava, että pesä, kotelo ja asu muodostavat asumuksen vain hetkellisesti. Mitä tiivistyneempää on lepo, mitä suljetumpi perhosen kotelo. Sitä selvemmin kotelosta putkahtava olento tulee toisaalta ja sitä enemmän sen oleminen laajenee.

GASTON BACHELARD

--Hän nukkuu nyt, ja hänen lävitsensä roudasta käyvät silmut niin kuin kuvittelisi metsän eläinten olevan, valoa voimakkaampana.

JORMA ERONEN

Topografiasta äänteet, kivien liikkeistä leikit.

Auraavat selän yli, huutavat katseeseen, kuin kotinsa voisi lentää.

Puhua kiville, kaarnan ja rannan kanssa. Korennoille, kotiutua näihin avartuviin kertomuksiin, kertaamattomiin avaruuksiin --

KOVERONSAARI

Kun katsot peiliin, muistat saaren. Muistat mustan metsän.
Siitä on lähdettävä, lapsuudesta.

Että mikään ei velvoita sinua, kuuset, muuttuvat päivä päivältä
julmemmiksi. Luonto epämääräisemmäksi.

Se johtuu taittoviasta, kielentajun hämärtymisestä. Ikään kuin paperi olisi
syntynyt tyhjästä, koneet ilman käsiä, kädet vailla luontoa.

Luonnottomat näköalat.

Ikikuuset eivät ole ikuisia, joutsenten huuto talviyössä. Liikaa tuhoutuneita seutuja, että joku vielä ymmärtäisi olemista sinänsä.

Vaaran yllä kaksi merikotkaa, rikottu meri, puinen lintu puussa riippumassa. Pyhät matemaattiset tarkoituksemme eivät ole yhdenkään liito-oravan arvoisia, paperiruumiit kellastuvat, maailmassa loisijat.

Naakat kehystävät taivaan latvaan. Kaksi vierasta ainesta yhdessä
silmänräpäyksessä, tai kenties silmä on vieras.

Kysyt puilta itseäsi, eivät ne kaipaa. Hidas sorkanjälki sammaleella, pisaroi,
metsä ei rauhoitu kieleen.

Taivaalle kääntyneet juurakot, meitä repivät tähdet.

Sanat eivät tarkoita, sanot, ja ajattelet kai olevasi suppilo tai ratti.
Olevaisen läpi-valutus-muotti.

Uskot keuhkoihisi enemmän kuin puheeseen. Mutta mitä ovat keuhkot,
jotka eivät liikutu, lakkaavat tapahtumasta ja jähmettyvät saveksi?

Nostat ruumisastiasi kohti sadepilviä, täytät hengityksesi vedellä. Katsot
sadepisaroista muotoa, itseäsi, kuin kuvaa.

Kun tuntematon ja huomienen tulivat, kysyitte toimintaohjeita tulevaisuuden varalle; en tiennyt kenelle ojentaa käteni.

Että maa kasvaa auringonkukkia, ja äkkiä jo lunta. Niin nopeasti maisema halki, ettei sitä voi luvata, luottamusta.

Mikä on opeteltavissa, se on päätöksen asia. Ja yhtä paljon jalkapohjien vietävissä, kuin korvien välissä.

Itämaisissa uskomuksissa puu kohoaa seitsemänä portaana tyvestä valoon,
olen oksa, oksia, oksiinnun.

Seison risukkona maan limassa pajulinnun hämärässä laulaa.

Huudot mittaavat välimatkaa, vastaantulijaa hiljaisuus.

Käsi kokee repaleita, silittää aikaa, ei sula.

Antaa anteeksi, sanomattomankin, kaikki täällä ovat nauvoja täydet.

Mitä voisimme sanoa siitä yhdestä ainoasta, se on kumma, kun sen tietää.
Niskat kuin huuhkajalla,
vaikenemme.

Mystiikan ensimmäinen oppitunti: kohtaaminen: mistä me tulemme
Olla = ? ----- ?

Luulin lähteneeni, ja silloinkin tiesin kehräsluusi olevan enne, ainoa rakenne.

Et sinä ole uusi uskonto, sinä olet sinä. Ruumiseen ripustetaan nimiä, sukuja ja heimoja. Enempää todistuksia ei ole.

Luomien, luuston ja veren kartasto. Yksinäinen kulkea, kosketusten heijastusmaa, jonne kaikki linnut palaavat.

Ei eläin tee pahoin. Se vain on, niin kuin vuodenaajat, niin kuin vuodet,
yhtä ympyrää.

ISOYMPYRÄKATU

Tapaninpäivänä taivas valuttaa laavapilviä hitaasti koilliseen.
Lohenlihataivas.
Suolattu horisontti täynnä kaipuuta.

Hidas meissä hengittää. Ilman on niin paljon.

Ja tietenkään sinä et ole täällä. Kumma saari, kirkon kokoinen lehmä
satamassa. Utareet tikuista, kolme kirkkoa ja päätön katu kaupungin
sydämessä.

Minun piti päästä vielä ennen syksyä Istanbuliin; ei sillä ole tarkoitusta, merellä, se vuolee kallion ja katseeseen, kirjoittaa riimua niin pitkälle, että on ilta.

Maaailman laidasta huolimatta, se nuolee jalkapohjia, on ilta.

Etsit utopiaa, löysit *toisen*.

Halut ovat liukkaita, tieltä helppo liukastua, teit hänestä peilin.
Minne katosivat totuus ja ? Eksyittekö te?

Kuvitelkaamme mahdollisia – etanasta aurinkoon, kivien ikää, iäisyyttä.
Maan nelussa nukkuvat fossiilit, multainen luuliemi,
mätänemisen akseli rytmittää kierron sykettä.

Katsoja kokee maisemaa, tunnistaa puut lasista, ruudusta itsensä.

Syömme innokkaasti linnunlihaa, siitäkin huolimatta, tai juuri siksi, että pääskysen lentäessä huoneeseen tiedämme jonkun kuolevan.

Paikat kerrostuvat, meiksi, eletyt tilat mielteidemme näyttämöiksi.

Miksi sinua pitäisi muistuttaa keväästä? Ruis kypsyy jo.
Kysy elämänkierrosta korvasieneltä, mitä se on syönyt. Lintua madoilta.

Ohut kallo, jota hiekka rei'ittää. Toistuu, toistuu, kalpea ajatus.

Maailmanpyörä maiseman edessä, meri maiseman sisällä.

Elohopea liikehtii. Sinulla on kaiken aikaa jano, laivat ja jalkasi syövät horisonttia.

Kadotit puut, kädet horjuvaan ajatukseesi.

Tehtävänäimme ei ole käsittää olevaista, vain tunnustella sitä.
Tunnustaa pimeys.

Hiukset solahtavat korvalliselta ohimolle, pyykkinarulle unohdettu alushame (koko 44) toimii lepakon pesänä. Tai pääskysten. Miten vain, käärmeenpoikasten.

Vaatteet kantavat heitä, ryhtiä, joka sotii. Iho kudostuu, kutoo, kutoo, avartuu ajassa.

Halujen untuvainen suojapeitto, ettei kaipuu murentuisi.

Joku itkee selkääsi vasten, niin hiljaa, että luulet hänen nauravan. Nauraa niin hiljaa, että tiedät hänen itkevän.

Yksinäisyys pesii. Tuhkalinnut nielevät, seinillä yksisilmäiset ikonit.

Iltaa joka vain on, en osaa vaihtaa sen pukua.

SHARING HILL (JAKOMÄKI)

Alkemia ei ole kattava jumaluusoppi, mutta kyllin hyvä tälle ajalle.
Tällekin, jokaiselle.

Emme me tarvitse tauluja opetuslapsista, vaan auringon ja kuun metallit.

Kaava ei vastaa seurauksista.

Miksi? :tyhjyys, nälkä, käsi: Missä? päättyy sateenkaari & Mitä? ikuisuuden
sisäpuolella tapahtuu.

Yleiskuvat eivät palaa geometriaan, tuottavan metsän idea puihin.
Dialektiikan sijaan historia koostuu sarjoista hävitysten tulkintoja.
Tai hävittäjien muisteloja.

Siksi täällä luetaan yhä kuvia, kuin ne olisivat ikuisesti
verrannollisia.

0 = XC

Ikonografiassa kultaukset tuottavat säännönmukaisuutta, hierarkkiset haarniskat, kasvot avoinna katsojan tulla.

Että hän on marttyyri. Hänet pyhitetään. Löydät tämän kohdan.

Jumalsuhteesi on kieltäymystä: omenaan voi eksyä, mato kuvitella omenoivansa, sääli kultaa sinun julmaa jumalsilmääsi --

Katso: ja minä: sinua: sinussa: minua: aina.

Kaivo on pohjaton. Siellä ei ole tilaa.

Hänessä hengittävät epätoivo ja levottomuus. Sukellat, sydän pumppaa
luumunkiviä,
olet puoliksi vettä, et vedestä tullut.

Säästäminen pahanpäivän varalle voi turmella sadon, lahottaa ruusut sekä murentaa talon. Kesät tulevat ilman pääskysiä, omenat lentelevät ja kymmenet salamet lävistävät saman puun. Toisinaan korkean otsan alta ei tavoita yhtään ajatusta. Musta kissa kävelee tien ylitse noin vain,

kuka silloin vastaa?

Mistä tiedetään, mihin perinne ohjaa? Hyvät ja kuuliaisetkin tavat voivat olla peräisin virheellisistä uskomuksista.

Kokemuksemme muistuttavat meitä, mutta hetki ei ole sama. Kaikkeus silmukoi.

Ruumiin sopusointu, sen hallinta. Olen alkanut ymmärtää, miksi tanssi on uskontojen elinehto, rituaaliset liikesarjat maailman ensimmäinen jumala.

Symmetristen liikkeiden lumo, peiliadaptaatio.

Meidän työmme alkaa talvella, on hajotettava, että kevään valkoinen mahtuu, että se riittää.

Nimitämme alkukristittyjä, proletaareja ja metsäläisiä barbaareiksi. Banaalisinta tässä unessa on oikeudentunto, jonka oikeudellisuus on halujemme kiellon tulosta.

Näin me istumme. *Gerechtigkeitsstaat*, oivallisessa oikeudenmukaisuudessamme.

Romantisoitu valtaistuin on jalomielinen. Se jakaa, päitä, käsiä ja kohtaloita.

Sillä on huono laskupää, mikään ei koskaan mene tasan.

Anna minulle hampaasi. Anna silmät ja suu. Rakkaani, älä niin paljosta huoli,
Bysantti lupasi lapsilleen, ennen kuin lapset todettiin turhiksi.

Lokerot juhlivat. Aikuisuutta jalostetaan jokaiselle ikäkaudelle sopivaksi,
ettei kenenkään tarvitse tuntea pienuutta.

Tai suuruutta. Bysantti nauttii tunnottomuudesta.

Kertonee riittävästi 1900-luvun uskottomuudesta henkimaailmoja kohtaan, että pavunvarsi alkoi kutsua itseään Omenapuuksi, Jaakoksi & Käärmeeksi. Lopulta hän hiiparoi pilven päällä ja todisteli jumalan kuolleen.

Kuin kirjalliset jumalat kiinnostaisivat luontoa; oletteko kuulleet seeprasta aamurukouksella?

Kasvit hengittävät, eivät henkisty.

Miten voi tyhjä kuolla? Näkyväisestä maailmasta sanoa muuta kuin uskomuksia.

Luonnonvalinnassa yksilö on nahkainen tavuviiva täynnä naarmuja.

tämä on manipulaatiota
tämä on tämä on
MANIPULAATIOTAMANI
NIPULAATIOTATÄMÄONTÄMÄ
ON MANIPULAATIOTAONMANIPULAATIO
ON TÄMÄ ON TÄMÄ ON TÄMÄ ON TÄMÄ ON TÄMÄ ON
MAMANINIPUPULAALAATITIOOTATAONMANIPULAATIOTA

Yhä tänä päivänä veri todistaa. Geneettiset yhtäläisyydet, sormimerkit ja sodat määrittävät mitä on. Mitä on aina oleva.

Kaikki, ihminen, elämä, aika, onni, voida, tehdä, tulla joksikin; kutsumme näitä rajoittamattomiksi käsitteiksi. Mikä meitä sitten pidättelee?

Tai mitä meille jää?

Lineaarinen historiankäsitys hakee turvaa janasta. Se turvautuu valheeseen, ikään kuin kokemus voisi olla suora.

Onko aikakautta, joka jättää hurraamatta toteemille? Kadutkin kantavat sukupuolta, Porthanista vuorityömieheen, historia kasaantuu.

Paikat valloitetaan, aikakausia liikutellaan nimillä. Miten kaunis lauta askeltaa, miten vähän siihen mahtuu.

Talvi tulee, koska talvet tulevat. Tuulee, talveen tulevat kaikki.

Ja se kestää kauan, KAIKKEA TÄTÄ; irtautua alkuperästä. Katsoa käsiään.
Myöntää puhuneensa niin paljon läpi sormien, pelänneensä unessa ja
valveilla yhtä pientä kuolemaa.

Avartuu, silmät auki, lähtee ajasta, sulkeutuvat nestemäiset kotilot.

Ovea vain karmit ja saranat. Hiljakseen lipuva vire, tuulen soutajat.

Liikuttavat jalat, kömpelöt, väsyneet, töppänät, kotiin. Till hem. Heimland.
Avaruuden vesiuurnalla kehii, käärmeen pää veden pinnalla
hengittää kohti ikuisuutta.

ONPAHANVAANLAMPI

Kesäkuu 2007, kulkeutuen pohjoisilla ulottuvuuksilla

Alkaa tulla lukihäiriö, jo kolmatta viikkoa tunturissa, eikä maastosta enää tiedä. Roudan kielelön ulottuvuus. Kivillä surviaisten tanssi, keuhkoissa aurinko. Tämän kesän juon savujasi, minun Amani, poski vatsankaarella suljen silmäni.

12.6.2007

klo 23.08

Pöytä minussa väistyy. Nojaan jäkälikkөөn, ruohokattoja täplittäin
horisonttiin,
morsetan yötöntä yötä vasten *tam-tam-tam*

Sinulle laulu kuin:

: tuulikossa alli leikkaa kurua.

klo 21.56

Sinua kiihottavat puut. Maailma kasvaa, latvasta latvaan, suu & korvat valuvat silmuja.

klo 23.46

Olemisen pesä, kun avaat oven, ja kukkii-i-i-i-i, navat, napojen alla.

klo 04.15

Valo on pitkää, tässä minä alan, talvehtijat palaavat.

15.6.2007

klo 13.17

Voiko kukkapaidassa olla niin kapeat hartiat, että ruusut kasvavat olkapäistä läpi?

klo 14.02

Pelkoaan uskoo aina. Nostaa pyytämättä kätensä.

klo 14.09

Varjossa on monta. Kutsu niitä hiljaa, sisuskammioiden mustarastaita, kutsu laulajaa, kutsu.

16.6.2007

klo 06.37

Piirrän kokoistasi valoa, aamu-sinä, jättiläishaukka, männynkäpy, kuukkeli – sormien oksastoissa taivasvärit, lakeus, lakipiste. Olemme jättiläiskottarainen, sen verran äärettömyyttä, yhtä rajaa.

klo 07.21

Yksin pilvet, me olemme täällä. Osana kiertoa, aina karkaavaan päivään saakka.

klo 07.37

Uutta kaiken rinnalla, kaiken aikaa ei vain jaksaisi kuolla.

klo 11.53

Varjoaan ei voi väistyä: kärpäset ja pimeä löytävät aina, pesivät hämäränkosteansilmäkkeen.

klo 12.07

Makaan suopursujen keskellä. Niin kirkasta keskipäivällä, että hakee turvaksi olemassaololleen maamerkkejä auringosta.

19.6.2007

klo 19.40

Laiturilla hyttysiä, täytän puolet isäni iästä. Villapaidassa kukkivat
koiperhosten nimettömät vuodet.

Läsnä niin kaukaa, ja päiviä yhä vain, parhaillaan tapahtumista --

Rannoilta selälle uittopuita, tukkeja tukkien perään, ajelehtivat
kaukaisuuksiin. Ihot kaarnaa, kelluvat satamaan, roihahtavat.

20.6.2007

klo 16.03

Taivas sateen värinen, tietää ontelonsa.

klo 16.25

Hopeoitu ruohikko, ensimmäinen muisto, ensimmäinen aine.
Orret kaivertavat haavoja käteen.

klo 18.51

Istua iltaa koristekaali seurana. Lausua yksikseen säettä.
Tämänkin hiljaisuuden sinä kehystät.

24.6.2007

Maasto kuin jokin fraktaali,
hieksansiru –
kivipaasi –
kallio –

Kaiken ympärillä Isoympyräkatu, sydäneläin sydämen sisällä.

TIENPÄÄNTIE

Augustin Ehrensverdille

Uudella ajalla talojen korkeudet alkoivat kuvastaa asukkaidensa korkeutta.
Eivät tosin ruumiinmittoja, vaan sosiaalista ryhtiä.

Tätä voimme kutsua mekaanisen luonnon luokkatietoisien
arkkitehtuurin aluksi.

Tunnetta sen paremmin nimellä Valistus.

Historiaa kirjoitetaan kauppakirjoin, merikirjoin ja tiililastein.
Kaikki ylijäämä on romantiikkaa, on vaikea sietää sen pauhua.

Miten paljon tositteet puhuvat. Mistä ne tietävät.

Siksikö sinä sait niin paljon valtaa, Augustin? Tuleva kuningas pelkäsi syksyä ja kuolemaa.

Tai ei kuningas, vaan neuvosto kuninkaan takana. Kuninkaan oli tyytyminen tähän.

Ja jonkun piti rakentaa linnat. Sinä osasit pysyä sopimuksista vaiti.

Sinulla oli hyvä silmä, nousit joka suunnalle:

Tukholman tykistörykmentin adjutantista luutnantiksi, tykistöupseeriksi, sotilaallisten selkkausten asiantuntijaksi, linnoituskomission jäseneksi, armeijan laivaston johtajaksi, Pommerin sodan ylipäälliköksi, henkirakuunarykmentin päälliköksi, linnoitustöiden johtajaksi, Suomessa olevien joukkojen ylipäälliköksi ja viimein 20 päivää ennen kuolemaasi kenttämarsalkaksi.

Totisesti, sinä tiesit missä sijaitsee porraskäytävä pilvien ja kruunujen valtakuntaan.

Ensimmäisellä Suomeen kohdistuneella selvitysmatkallasi kirjoitit kaksi kirjaa:

8.7.-17.8. ja 9.-21.9.1747.

Miten sinä keksit niin paljon sanottavaa tästä maasta?

Ja minne sinä pistit liki kolme viikkoa ja sen yhden kirjan (18.8.-8.9.)?

Mitä siinä sanottiin? Hutiloitko sinä?

Olit turhamainen ja tarkka käsialastasi. Piirsit lyijykynällä ensimmäiseen kirjaasi (s. 21) hennon luonnoksen Hämeenlinnasta, mutta odottaessasi postilaivaa turhauduit, kirjoitit luonnoksen yli.

Linna oli liian vaatimaton. Häme seutuna atavistista. Ja viivasi jotenkin yhteensopimaton sen kaiken kanssa, mitä sinä oikein halusitkaan sanoa?

Liikkeitäsi tarkkailtiin.

Ensimmäisen kirjeen tulevalle kruununperijälle lähetit jo 15.7. Pääsitte yksimielisyyteen Helsingin linnoitusperiaatteista vajaan viikossa.

Salainen valiokunta kannatti esitystänne välittömästi.

Merkittävimmät ja suuruudenhulluimmat päätökset tehdään nopeasti, kuten postileimat, luonnokset ja aaveet linnankäytävillä todistavat.

Asioiden käsittelyssä vauhdin määrää paperin hinta.

Kalleinta työtä ovat välikädet.

Tällaiselle nopealle valtiojohtoiselle organisaatiolle on aina tilausta.

Valhetta. Sillä on tilaajansa. Aina.

Asioiden käsittelyssä tahdin määrää kuninkaan hinta sekä neuvosto kuninkaan takana. Ratsut, lähetit ynnä laivastot tuottavat.

Degerbystä matkasit Kymijokea valtakunnan rajalle. Tänne päättyy ensimmäinen kirja. Paluureittisi Porlammilta Helsinkiin tunnetaan nimellä ”Epävarma”.

Itä on poikkeuksetta viimeinen piste läntisissä kirjoissa.

Ehkä työtahtisi linnakarttojen parissa tiivistyi. Tai sorruit samaan virheeseen kuin Hämeessä. Haukuttuasi naisten ulkonäköä ynnä seudun asutusta johtava virkamies epäili oikeuttasi hevoskyyditykseen. Sinä et ollut ajurin arvoinen, saati hevosen.

Historia on arvostellut linnoitushankkeitasi ja pitänyt suunnitelmaasi piirityskestävyden tehostamisesta suhteettomana visiona.

Ei yksi mies kaikkea ennätä, ei, vaikka maa olisi pieni ja mies eurooppalaisittain valaistu.

Sinulle tuli kiire, debytoit saman matkan aikana sekä linnoitus suunnittelijana että suomalaisen tyyppimaisen maalarina.

Siveltimesi oli kultivoitunut, maasto ratkaisematonta. Onneksi todenmukaisuus ei ollut suurin intohimosi.

9. heinäkuuta saavuitte Nyhamnin kautta Flisöhön. Kirjoitit kohostetun taiteellisella käsialallasi *"Täällä otimme ymmärtäväisemmän luotsin"*.

Pahoinvointiasi ei voi olla tunnistamatta.

Korppoisten meritaistelu 1743 oli veljellinen kummitus. Se ei tuottanut suuria tappioita eikä voittoja kummallekaan kruunulle. Rakennettiin näyttämö, jossa vihollisten kuulat upposivat veteen ennen kuin ne ehtivät kaleereihimme asti, ja meidän kuulamme lensivät kauas vihollisten kaleerien yli.

Lopputulokset olivat samat, yhtä surulliset molemmille.

Kadehdin tapaasi ymmärtää historiaa: *"Täällä näkyy hiekassa niiden haudat, jotka kaatuivat laivastossamme. Surkeita merkkejä kyvyttömyydestä, pahantahtoisuudesta tai onnettomuudesta",*
Hankoniemellä 11. heinäkuuta 1747.

Mutta Tvärminnessä ihastuit pähkinäpuihin, *Hamppu kukkii täällä kauniisti*. Sanoit uskovasi, että maasta tulisi viljelty. Että sinne kasvaa useita kaupunkeja, ja oikein ohjattuna yhteiskunta järjestäytyy.

Sinä tarvitsit tämän uskon toteuttaaksesi linnasi.

Sitten sinut vietiin Halstenin tilalle, joka sijaitsi pari askelta Viipurin kivistä itään. Kivi seiso puolitiessä Tukholmasta – talonhoito epäkelpoa, asumukset surkeaa arkkitehtuuria ja piha vailla suunnitelmallista puutarhuria. Yösi oli pimeä.

Painajainen vauhditti kotimatkaanne.

Me suomalaiset emme turhaan pidä itseämme valistuksen kansana.
Jo 1700-luvulla oivalsimme varsinaissuomalaisen maaston olevan
muokattavissa riisinviljelyyn.

Herra Linné vain unohti postittaa riisinjyvät.

Tai kenties siemenet tipahtivat Augustinin taskun pohjalta ja katosivat
mereen. Myöhemmin merestä esiin nousivat heinäsuovat, sittemmin
rehevöityneet kaislikot toisenlaisen viljelyn tuloksena.

Mutta riisiä pelloille ei noussut. Eikä hankkeen nokkamies Ehrensvärdkään
ollut kotoisin Suomesta. Todistelussa meille käy aina näin.

Tervaa hilseilevien veneiden suistomaa, suunnikkaina avautuva taivas.
Airojen hankaumat kerrostuvat, vuosisadat lävistävä vihellys, että on:

Leikkauspiste. Teepannujen helinä posliinirikamissa,
aavistus haarapääskyistä punamullan kirjomissa lakeijarakennuksissa.
Ajan kumoava poimukokemus, räystäiden hento *legato*.
Sinun Saaresi minun Saareni ytimessä.

Meripääntie, Tienpää. Satama.

Käsillä vettä, välitön näyttämö kyvystä liikuttua poissaolevan ja olevan huilumaisessa soljunnassa.

Kaikilla teillä palaan.

Jalat muistavat maastossa temporaalin, jäsen-elin-sydän-rytmin, johon ne kerran kasvoivat.

Ruumis saarensa.

Hakee savuja, vaaroja, kiven paljasta, lumen valolohtua ja laulaa.

HILJAISTEN MIESTEN LAAKSO

Omenapuiden varjosta linnun vihellys, laivaan kutsu. Sitä haluaa kaiken aikaa olla matkalla.

Kaiken ajan sitä haluaa, ja matkan, kaiken siitä haluaa.

Vaeltavat kesyttämättömät vedet, satoja vuosia vanha ranta, kevättä, kesää, syksyä. Talvea. Ja kevättä, vettä horisontin täydeltä.

Tai:

Tippuvaa lehteä, helmikuuta, jättä, jäälauttoja. Ruusua. Riippukeinua.
Ja esikkoa, poskea, johon kirjoittaa pitkää hentoa riimua.

Hohde läpäisee petäjät ja linnut, kehystää kierron pitkää välkettä.

Avannosta vesi hymähtää kengille, näillä kielillä *kotoistun*.

Pesit muistoon. Valkoisen kalkin ja avaran, päänkaaren yllä tummelot.
Läikyn. Läikytät.

Varjelemme tähdin luopumiskudosta.

Antaa maton olla, ja lattian. Vuorenharjanteen, metronomin sekä joutsenen, hengitä.

Annetaan vapautta, Vapauta.

Mielen monarkiat, naurusta ommeltu selkä, kivessä nuolenpää, pää sarastuksessa.

Puiden lasihunnut, paperin ylittävä maailma. Katoavaisuuden läsnäolosta kielivät lumivartalot vasten valoa.

Puun aika ei mahdu kirjaan. Numeroista lumoutunut esitystapa hakee ääriään nimeämällä päivät määreiksi. Kappaleet tapahtuvat, muuttolinnut kieliopin tuolla puolen ja täällä toteuttavat kevättä, siipiään ja . ja . ja .

Kirjoittaa lehdin, multasulapoimukko. Näetkö tukkimiehintäin? Maisemaa tavutetaan.

Jos opettelet lukemaan, tee se silmät kiinni pimeässä.

Tee se huolella, harhaile. Älä yritä kesytystä, vältä sovinnasta älykkyyttä, muodollista änkytystä. Välitä käsistä.

Välitä. Ennen kaikkea uurteista. Ja suonikoista, aakkosista, jotka laulu sekä itku ovat suolanneet.

sivutessa/lähestyessä/leí-ka-
tes-sa.

Tämä on matematiikkaa. Oleminen suhteellista.

Homo ludens, yhä mahdollinen, ei pelkästään ajatus.

Lauseet vieroittavat: pitäisit enemmän sanoista,
... Kaiku... Bulevardi... Ruusukaali...

Mutta niistä ei ole teoriaksi.

Tämä pyrkii olemaan suuren pienuuden ylistys. Valveunen, joka puhkoo muistia.

Äly on herkkyyttä, astu ulos ja ala virrata.

Linnunmaidossa huuto, valmiina ja pyytämättä, aurinko viheriöi.
Lapsenposket, kovertuvat tuntemattomaan,

kunnes kätesi rauhoittavat puut.

Maailma, likinäköinen kehä, väli, missä muutama sokea harhautuu
näkemään kylkihaavaan hukkuessaan.

Mierolaisten merkkitulista seinä ja sormet, savua valo, kun halut repivät
silmiiä.

Löytyi luola, että meri säilyisi suolattuna.

Varpaitaan kahlaava soutaja, vedestä ja kaipuusta korvat. Unenrihmastoissa
horjuen, itsessään, itselleen, toinen.

Punastuttaako? Kai. Kaisla. Kaislikko.
((-k) + (ssa)) suhisee,

Ajattele tuulimaata, miten vallattomasti kaikki käy.

Jälkisanat:

En

minä en silloinkaan ollut naiivi

mutta uskoin melkein kaiken

ja kaikkiin

koska tarina oli niin uskottava

niin täyteläinen

kuin edessämme pomppiva pallo

joka kuitenkin aina vierähti

pensaiden alle...

GÁSPÁR NAGY

Sisällys

Koveronsaari	9
Isoympyräkatu	23
Sharing Hill (Jakomäki)	35
Onpahanvaanlampi	55
Tienpäätie	67
Hiljaisten miesten laakso	89

An abstract painting with a dark background. It features vibrant, swirling colors including yellow, orange, red, purple, and blue. There are also white, thread-like or scribbled lines that create a sense of movement and depth. The overall style is expressive and textured.

Ohut kallo, jota hiekka rei'ittää. Toistuu, toistuu, kalpea ajatus.

Tiina Lehikoinen (s. 1982) on tamperelainen runoilija. Hänen esikoisteoksensa *Sitruunalumilyhtyjä* (ntamo) valittiin vuoden aforismikirjaksi 2008. Lehikoiselta on viimeksi julkaistu runoteos *Turvalliset veistokset* (ntamo, 2009). *Isoympyräkatu* on hänen toinen aforismikokoelmansa.

82.2

poesia.fi

ISBN 978-952-5954-02-9

ISBN 978-952-5954-10-4 (PDF)

